

Global Afrapportering 2021 – Nøgletal

Med *Aftale om Klimalov* (dec. 2019) er det besluttet, at der årligt skal udarbejdes en *Global afrapportering*, som viser, hvordan Danmark påvirker det globale klima. *Global Afrapportering 2021* er den første officielle vurdering af, hvordan Danmarks indbyggere, dansk erhvervsliv og den danske stat på mange forskellige måder påvirker det globale klima. Afrapporteringen viser, at Danmark på den ene side bidrager til at reducere drivhusgasudledningerne i udlandet gennem bl.a. globalt klimalederskab, klimabistand og eksport af grønne løsninger. På den anden side trækker Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk i den anden retning.

Danmarks bidrag til reduktioner af den globale klimapåvirkning

Danmarks klimadiplomatiske indsats er opjusteret med 20 klimafrontposter og Danmarks første klimaambassadør

Regeringen har prioriteret at styrke Danmarks klimadiplomatiske indsats på en række fronter. I 2019 blev den første danske klimaambassadør udnævnt og 15 ambassader udpeget til klimafrontposter. Sidste år præsenterede regeringen Danmarks første globale klimastrategi, der rammesætter Danmarks samlede internationale klimainsats på tværs af udenrigs-, udviklings-, og handelspolitikken, relevante sektorpolitikker samt eksport- og investeringsfremme. Samtidig præsenteredes yderligere 5 klimafrontposter.

Danmark har energisamarbejder med 16 lande

Danmark har energisamarbejder med 16 lande som bl.a. Kina, Indien, Sydafrika og Vietnam, som tilsammen dækker mere end 60 pct. af verdens globale CO₂-udledning. Disse lande har store potentialer ift. at reducere det globale klimaaftryk bl.a. ved at gøre deres industri, produktion og energisystem grønnere, hvilket de danske energisamarbejder hjælper med.

Danmarks klimabistand er steget betydeligt fra 2017 til 2019

På to år er klimabistanden steget fra 1,3 mia. kr. i 2017 til ca. 2,2 mia. kr. i 2019. Den forventes at stige til ca. 2,5 mia. kr. i 2021. Derudover bidrager Danmark til at mobilisere finansiering for 3-4 mia. kr. årligt til klimaprojekter i udviklingslande.

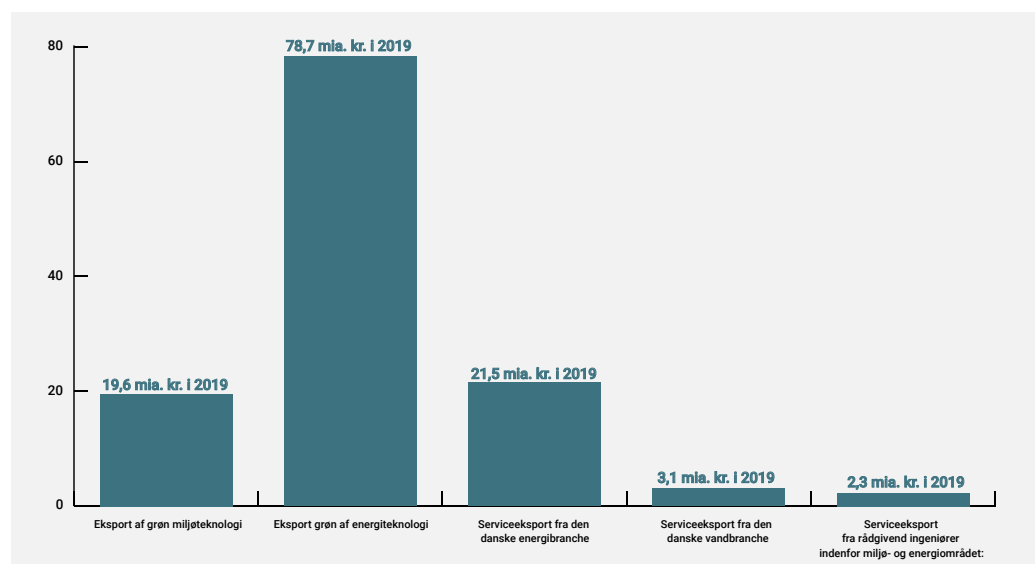
Eksport af grøn el fortrænger CO2 i udlandet

Danmark forventes at have en stigende eksport af grøn el hvilket øger nettoeksporten til op imod 2 TWh i 2027. En stigende eksport af el produceret på vedvarende energi vil bidrage til at fortrænge fossilbaseret elproduktion i udlandet. Forventningen om en stigning i nettoeksporten frem mod 2027 er et brud med udviklingen de sidste 10 år, hvor nettoeksporten har været faldende.

Danmarks eksport af grønne miljø- og energiteknologier er steget med over 50 pct. siden 2010

Samlet set er eksporten af grøn miljø- og energiteknologi som vandpumper, vindmøller og energieffektiviseringsløsninger steget med over 50 pct. siden 2010.

Figur 1 - Danmarks eksport af grøn miljø- og energiteknologi samt serviceeksport indenfor energi, vand og miljø.

Afrapporteringen fra regeringens 13 klimapartnerskaber (fra marts 2020) har samtidig vist et stort globalt fokus, som bidrager til at reducere Danmarks globale klimapåvirkning. *Klimapartnerskabet for Produktionsvirksomhed* har fx estimeret, at salget af grønne produkter fra danske produktionsvirksomheder i 2018 potentielt kan fortrænge ca. 350 mio. ton CO₂e globalt over produkternes levetid.

Danmarks globale klimapåvirkning i nedadgående retning

Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk udgør ca. 61 mio. ton CO₂e

Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk viser, hvor meget danske husholdninger og virksomheder udleder fra forbrug og import af varer. Klimaaftrykket udgjorde ca. 61 mio. ton CO₂e i 2019 ekskl. udledninger fra arealændringer, der ikke er medregnet pga. store metodiske usikkerheder. Det svarer til ca. 11 ton CO₂e pr. indbygger og afspejler, at Danmark er et velstående land med højt forbrug.

Siden 1990 er udledningerne fra forbrug i Danmark faldet med 25 pct. I samme periode er det danske forbrug steget betydeligt. En krone brugt på forbrug i 2019 er således forbundet med færre udledninger end en krone brugt i 1990. Udledningerne er altså faldet, selvom forbruget og væksten er steget.

Mere end 60 pct. af klimaaftrykket kommer fra danskernes privatforbrug. Cirka 27 pct. kommer fra transport, bl.a. udledninger fra benzin- og dieselbiler, og 24 pct. kommer fra forbrug af mad- og drikkevarer.

Eksempler på indsatser som kan nedbringe det forbrugsbaserede klimaaftryk

- Det kommende *adfærdsudspil* vil skabe bedre rammer og oplysningsgrundlag for et mere bæredygtigt forbrug.
- *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* opjusterer bl.a. affaldssortering og genanvendelse hvilket reducerer udledninger fra udvinding og forarbejdning af naturressourcer til nye produkter.
- Med *Strategi for grønne offentlige indkøb* skal der fremover tages bedre højde for produktholdbarhed og højere genanvendelse samt hvorvidt produktet fører til afskovning og dermed udledninger fra jorde og skov i udlandet.
- *Klimavenlige kostråd* giver sammen med det kommende *adfærdsudspil* bedre rammer for klimavenlige spisevaner.

Ændringer i arealanvendelsen i udlandet som følge af dansk forbrug opgøres til hhv. ca. 3 og ca. 7 mio. ton CO₂e pr. år. baseret på to forskellige metoder

Klimaeffekten som følge af ændret arealanvendelse kan eksempelvis opstå, når produktion af afgrøder fører til rydning af skov og dermed mindsker optag af drivhusgasudledninger. Den samlede klimaeffekt af ændringer i arealanvendelsen relateret til dansk forbrug indgår ikke i opgørelsen af Danmarks forbrugsrelaterede klimaaftryk, men vurderes særskilt pga. betydelige usikkerheder.

Eksempler på reduktionsindsatser vedr. jorde og skov i udlandet

- Med *Strategi for grønne offentlige indkøb* skal der fremover tages bedre højde for produktholdbarhed og højere genanvendelse samt hvorvidt produktet fører til afskovning og dermed udledninger fra jorde og skov i udlandet.
- *Aftale om grøn omstilling af vejtransporten* vil med det nye CO₂-fortrængningskrav fremmer grønne VE-brændstoffer med høj CO₂-fortrængning såsom PtX-brændstoffer og mere klimavenlige biobrændstoffer. Og senest fra 2025, hvor grønne brændstoffer vurderes på baggrund af deres globale klimaaftryk (ILUC-værdi eller lignende), sikres det at grønne brændstoffer med høje globale udledninger vil blive udskiftet, i takt med at nye og mere avancerede teknologier bliver tilgængelige og konkurrencedygtige. Tiltagene vil umiddelbart reducere udledningen fra jorde og skov i udlandet.

Forbrug af biomasse til energiformål og biobrændstoffer

Klimaeffekten fra forbrug af biomasse til energiformål og biobrændstoffer er ikke kvantificeret i GA, da det eksisterende videns- og modelgrundlag ikke vurderes at være tilstrækkelig robust.

Eksempler på reduktionsindsatser vedr. biomasse til energi

- Aftale om grønne krav til træbiomasse til energi stiller krav til dyrkningsmetoder og dokumentationen af biomassens bæredygtighed reducerer biomassens klimaaftryk. På sigt skal Danmark bruge langt mindre biomasse.

Svagt stigende tendens i udledningen fra flytransport

Udledninger fra brændstof tanket i udlandet af danske fly udgjorde i 2018 omkring 2 mio. ton CO₂. CO₂-udledningerne relateret til udenrigsflys tankning i Danmark – danske fly såvel som udenlandske – udgjorde omkring 3 mio. ton CO₂ i 2018. Der er en svagt stigende tendens i udledningen, som primært er drevet af flere passagerer og mere gods. Da udledningerne er opgjort for 2018 er effekter som følge af COVID-19 ikke inkluderet.

Eksempler på reduktionsindsatser inden for luftfarten

- SAS har målsætninger om at nedbringe CO₂-udledningen med 25 pct. i 2030 og med mere end 50 pct. i 2050 ift. 2005-niveauet.
- Københavns Lufthavne, A.P. Møller - Mærsk, DSV Panalpina, DFDS, SAS og Ørsted er gået sammen om at opføre et **storskala PtX-anlæg til produktion af bæredygtige brændstoffer**, som kan bruges til både vej-, sø- og lufttransport.

Udledningen fra dansk opererede skibe i udlandet opgøres til 38 mio. ton CO₂e.

Tallet afspejler, at Danmark er hjemsted for store aktører på markedet for international skibsfart og opererer knap 5 pct. af verdensflåden. En række af de større danske kommercielle aktører inden for såvel luft- som søfarten har fastsat klimamålsætninger og igangsat reduktionsinitiativer. Tankning fra skibe i Danmarks – danske såvel som udenlandske – som efterfølgende sejler ud af landet opgøres til 1,9 mio. ton CO₂e.

Eksempler på reduktionsindsatser inden for skibsfarten

- Danmark har ledet udviklingen af et nyt initiativ under **Mission Innovation** med fokus på dekarbonisering af skibsfarten. Initiativet lanceres 2. juni 2021 og skal ledes i fællesskab med bl.a. USA og Mærsk McKinney Møller Center for Zero Carbon Shipping.